

CHANGEMAKER

ETT GEMENSAMT KLOT

EN HANDBOK FÖR UTBILDNING OM GLOBALA FRÅGOR

INNEHÅLL

1. Till läsaren	3
2. Vadå globala frågor?	4
Vad är utbildning om globala frågor?	4
Varför behövs det utbildning om globala frågor?	4
Globala syd och globala nord	5
3. Samhällets strukturer	6
Strukturerna leder till orättvisa	6
Två exempel; klimatkrisen och rättigheterna för personer med funktionsnedsättning	7
Vem är privilegierad?	8
Agenda2030: Målet är strukturell rättvisa	9
Övningar	10
4. Synsätt på världen	11
Vad är stereotyper och fördomar?	11
Vem kommer till tals?	12
Bilderna påverkar vår världsbild	13
Olika synsätt på fattigdomen	14
Exempel på stereotyper	16
Övningar	18
5. Utveckling	20
Vad består utvecklingssamarbetet av?	20
Vad åstadkommer utvecklingssamarbetet?	21
Den vita frälsaren	22
6. Att påverka	25
Att påverka globala frågor – samlade tips	25
Nivåer av påverkan	27
7. Till sist: Det viktigaste är att vara öppen för det nya	29
Changemaker	30
Centrala begrepp	32
Källor och användbara material	34

1. TILL LÄSAREN

Vi lever i en global värld där vi har allt närmare kontakt med varandra. Hurdana fenomen påverkar oss i vår vardag? Och hur syns de globala frågorna i våra liv?

Vi som skrivit handboken är Changemaker-frivilliga. Vi dryftar globala frågor i vardagen, i studierna, i arbetet och i frivilligverksamheten. Vi vill bygga en bättre värld och hjälpa också andra att göra det.

Vi är inte experter på allt och vi representerar inte alla människogrupper eller erfarenheter. Våra uppfattningar om världen färgas oundvikligen av de grupper som vi tillhör. Även om våra egna erfarenheter är begränsade, vill vi föra fram så många synvinklar på världen som möjligt.

Handbokens infallsvinkel är kritiskt tänkande, där fokus ligger på att förstå och påverka de strukturer och maktförhållanden som råder i världen. Syftet med handboken är att få läsarna att fundera på globala frågor i sitt eget liv och i ett världsvida perspektiv. Vi upphör aldrig att lära oss nya saker eller att förändra våra tankesätt. Vi kan dagligen sträva efter att bättre förstå världen.

Med önskan om givande lässtunder!

*Materialgruppen för Changemakers påverkansarbete:
Anna, Anne, Laia, Petteri, Saana, Sanna, Sini och Helmi*

2. VADÅ GLOBALA FRÅGOR?

VAD ÄR UTBILDNING OM GLOBALA FRÅGOR?

Utbildning i globala frågor är verksamheter och utbildningar som hjälper människor av alla slag att växa till aktiva världsmedborgare. Genom utbildningarna och verksamheterna strävar man efter att påverka människors värderingar, attityder, kunskaper och färdigheter och på så sätt göra världen till en bättre plats.

Syftet med denna handbok är att hjälpa oss att förstå att lokala och globala fenomen påverkar människors vardag på olika sätt runt om i världen. Vi reflekterar bland annat över privilegier, fördomar och strukturell orättvisa. Sådana fenomen har också en vidare betydelse för hur vår jord och invånarna på den mår.

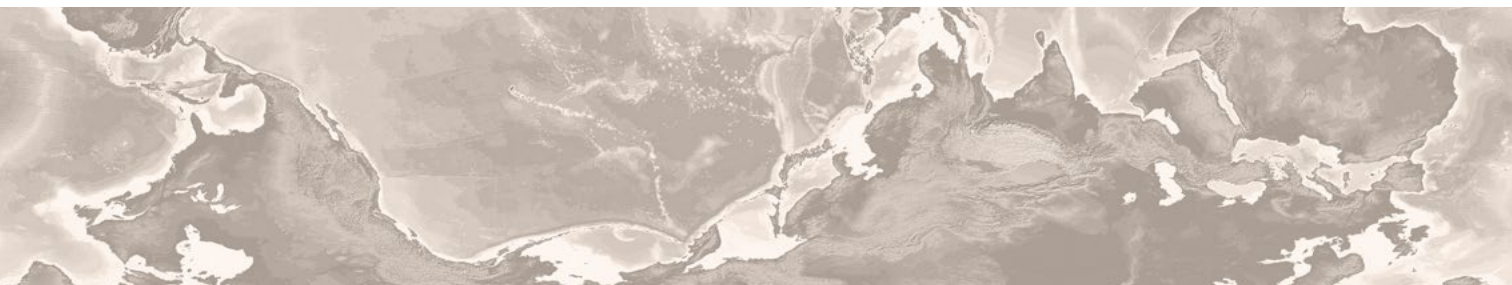
Till en utbildning i globala frågor hör tanken att man kan påverka omfattande och komplicerade teman genom sina egna handlingar. Den kännetecknas också av att man granskar sitt eget tänkande och agerande kritiskt. Ingen av oss är färdig eller perfekt, och det behöver vi inte heller vara.

VARFÖR BEHÖVS DET UTBILDNING OM GLOBALA FRÅGOR?

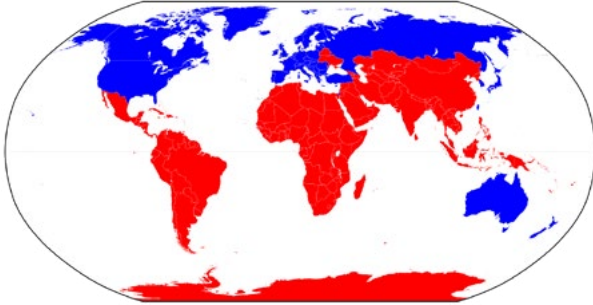
**”Ingen människa är en ö”
John Donne**

Då och då lockas en del folk, kulturer och stater att tänka att de inte behöver andra folk, kulturer eller stater. Ett sådant tankesätt har ofta att göra med uppfattningen att den gruppen vilken man själv tillhör, är överlägsen. Då glömmer man lätt att alla människor har ett gemensamt hem, jordklotet. Att ta hand om det är mänsklighetens gemensamma uppgift.

Övergripande välfärd för alla människor och ett liv i rättvisa samhällen ligger i varje individs intresse. Det är viktigt att visa medkänsla och vara solidarisk med dem som det rådande systemet behandlar orättvist. För att lösa globala fenomen som påverkar varje människas liv krävs samarbete. Liksom ingen människa är en ö, kan inte en stat eller ett folk klara sig helt på egen hand.

GLOBALA SYD OCH GLOBALA NORD

Globala nord = världens rika områden med hög inkomst- och välfärdsnivå.

Globala syd = områden i världen med låg inkomstnivå och mer utbredd fattigdom än i globala nord.

Globala syd och nord presenteras ofta så som på bilden eftersom en stor del av världens fattiga lever på det södra halvklotet. Globala syd och nord begränsas dock inte till deras geografiska lägen, eftersom en del av människorna i olika länder kan vara mycket rika och en del mycket fattiga och därmed tillhöra globala syd eller nord.

Skillnaden mellan globala syd och nord handlar också om makt. Människorna i globala syd har inte samma möjligheter att påverka samhället eller sina liv som människorna i globala nord har.

Den ojämna maktfördelningen har sitt ursprung i kolonialismen, då de rika västerländerna kuvade folken i globala syd och exploaterade natur-

resurserna. Kolonialismens spår syns fortfarande i flera länder i globala syd. Det finns även strukturella skillnader mellan globala syd och nord, vilket medfört att globala syd har en svagare ställning än nord. De strukturella skillnaderna blev synliga till exempel när det gällde tillgången till vaccin under coronapandemin som utbröt år 2019. De rika länderna roffade åt sig fler vaccindoser än de behövde. De länder i globala syd som led mest av pandemin hamnade i stället långt bak i kön.

Människorna i globala syd är i regel i en utsatt situation och det är lätt hänt att deras åsikter inte beaktas. Därför är det viktigt att lyfta fram globala syds röst.

Lyssna på podcasten Globalistis inledningsavsnitt:
"Mikä ihmeen globaali etelä?" (på finska)

3. SAMHÄLLETS STRUKTURER

STRUKTURERNA LEDER TILL ORÄTTVISA

Strukturer är tankar, system och handlingsätt i samhället och världen som är rätt så beständiga till sin natur. Bakom strukturerna finns alltid människor men ändå är det svårt för en enskild människa att ändra dem.

Strukturerna är orättvisa om de placerar människor i en ojämlik ställning. Orättvisa

strukturer gynnar vissa människor och missgynnar andra. Strukturerna gynnar ofta dem som redan har makt och orsakar svårigheter för dem som har färre möjligheter att verka i samhället.

TVÅ EXEMPEL; KLIMATKRISEN OCH RÄTTIGHETERNA FÖR PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

Skulden för att klimatkrisen uppkommit ligger huvudsakligen hos de rika länderna i globala nord, som har konsumerat och förorenat väldigt mycket. De som lider mest av krisen är fattiga människor i globala syd, som konsumerar minst i världen. Varorna som konsumeras i globala nord produceras huvudsakligen i länder i globala syd, där tillverkningen ökar utsläppen ytterligare. I länderna på det södra halvklotet har följderna av klimatkrisen redan länge varit allvarliga, medan man ännu inte lidit av dem i samma utsträckning i globala nord. Det har till och med påståtts att klimatförändringen är gynnsam för klimatet i Finland, eftersom växtperioden förlängs och behovet att värma upp husen minskar. När det gäller klimatkrisen handlar det alltså inte bara om individer, utan om en spiral av orättvisa strukturer där globala nord gynnas och globala syd lider. Å andra sidan kommer krisen att beröra alla världens länder när levnadsförhållandena och matproduktionen på det södra halvklotet försvåras ytterligare.

Visste du? – om alla människor konsumerade lika mycket som finländarna, skulle vi behöva mer än tre jordklot!

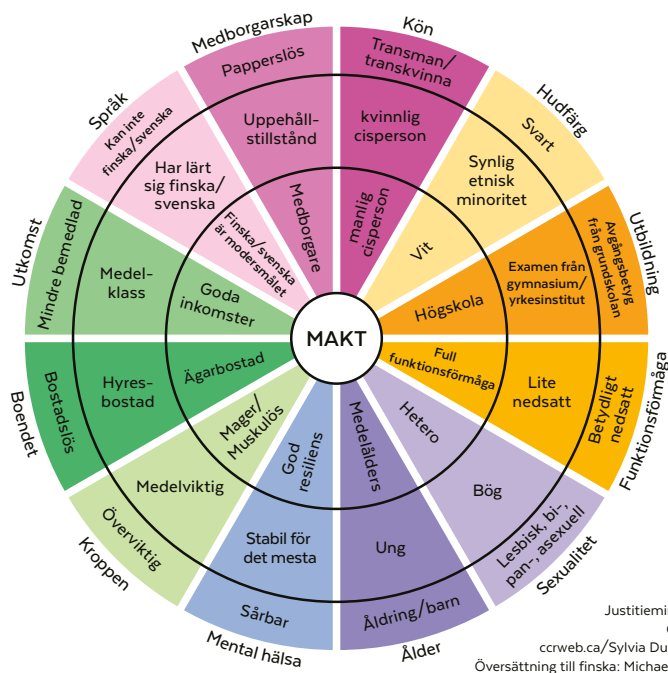
Samhällena är till stor del uppbyggda på deras villkor som inte har några funktionsvariationer.

Personer med funktionsnedsättning har emellertid samma rättigheter som alla andra. Dessvärre finns det flera hinder för att dessa rättigheter skall kunna förverkligas. En rullstolsburen person kan inte ta sig fram om det inte finns rullstolar, ramper och hissar. En synskadad person kan i sin tur sakna tillgång till punktskrift eller glasögon. I synnerhet i världens fattigaste länder får personer med funktionsvariationer inte alltid det stöd och de tjänster de behöver och har rätt till. Därmed kan de inte delta i samhället fullt ut. De kan också bli utsatta för diskriminering på grund av sina funktionsvariationer.

VEM ÄR PRIVILIGIERAD?

Syftet med privilegiecirkeln* är att beskriva vilka privilegier människor kan ha i samhället och hurdana saker och egenskaper som värdesätts i samhället. Personer som har flera privilegier eller egenskaper som betraktas som värdefulla, har också mer makt.

- » Studera privilegiecirkeln och fundera på var du hamnar i den.
- » Var i cirkeln kan du röra dig under ditt liv?
Var kan du inte röra dig?
- » På vilket sätt vore ditt liv annorlunda om du skulle hamna på andra ställen i cirkeln än var du nu hamnar?
- » Vilka privilegier är synliga och vilka är osynliga?

Privilegium = en rättighet som alla inte har. Ett privilegium kan till exempel vara att en person uppfyller samhällets förväntningar på någon egenskap. En del privilegier har man ända från födseln och en del kan variera genom livet. En del är däremot bestående. Ju fler privilegier en person har, desto större makt har hen i samhället.

Intersektionalitet = Då man tänker intersektionellt försöker man identifiera hurdana grupper invånarna i ett samhälle tillhör och hur dessa gruppers vägar korsar varandra. Grupperna är till exempel kön, hudfärg och utkomst. De kan inverka på i vilken mån man åtnjuter privilegier eller möter hinder och diskriminering. Begreppet utvecklades ursprungligen av **Kimberley Crenshaw**, som undersökte den diskriminering som svarta kvinnor upplevde. Ju fler anledningar är till att en person upplever diskriminering, desto mer sårbar är hen i samhället.

*Privilegiecirkeln är ett riktigande verktyg för att uppfatta ett privilegium. Privilegiecirkeln är inte det enda sättet att framställa saken. Cirkeln kan se helt annorlunda ut i olika länder, regioner och situationer. Till exempel samfundstillhörigheten kan i en viss kontext vara en mycket viktig kategori i cirkeln och påverka människors samhällsställning.

AGENDA2030: MÅLET ÄR STRUKTURELL RÄTTVISA

» Fundera: Hur skulle världen se ut om målen i Agenda2030 uppfylldes i hela världen?

UNDP

FN:s mål för hållbar utveckling är numera det viktigaste programmet som leder utvecklingen i världen. Agenda2030 består av 17 mål. Man har fastställt mätare för dem och varje stat är skyldig att rapportera hur man framskrider mot målen. Målen gäller alla länder i världen, inte enbart globala syd.

Målen i Agenda2030 kan specificeras och värderas på flera olika sätt. Olika stater har utmaningar med olika mål. Viktigast är att notera att de olika målen är anknutna till varandra och att inte en enda stat har uppnått dem alla.

ÖVNINGAR

ÖVNING MED ROLLKORT

Gör Changemakers övning med rollkort. Övningen finns på Changemakers webbsida changemaker.fi/sv/material/

HANDLINGSPLAN FÖR RÄTTVISA

Fundera på hur er grupp skulle kunna vara schystare mot alla. Gör en handlingsplan med 3-5 punkter, där ni kommer överens om hur ni ska främja rättvisa och jämlikhet i er grupp.

Försök att tänka på gruppens verksamhet ur olika människors synvinklar. Fundera också på hur alla kan delta jämlikt i gruppens verksamhet och känna sig trygga.

Övningen kan först göras i mindre grupper. Utgående från resultaten sammanställs en gemensam handlingsplan för hela gruppen som alla skriver under. Till hjälp kan man ta till exempel ungdomssektorns takorganisation Allians principer för tryggare rum.

OSCHYST TÄVLING

Spela ett oschyst spel. Den ena laget spelar med vanliga regler medan det andra får en extra regel som försvårar deras spel. Efter spelet frågar man hur det kändes för respektive lag. I diskussionerna kan man framhäva att man sällan märker diskriminering eller oschyst bemötande om man inte upplever det själv. På samma sätt konstaterar man att människor som stöter på hinder ofta måste arbeta mer än mer privilegierade människor för att uppnå samma sak. I diskussionen kan man också spåna på hur uppställningen hade kunnat vara mer schyst (till exempel den ena laget hade tagit bort några av spelarna från fältet, gett det andra laget sin tid eller erbjudit det sina pjäser).

Idéer för oschyst spel:

- » Fotboll med olika stora lag eller där det ena laget spelar i uppförsbacke
- » Pussel eller uppsamling av legobitar mot tid där det ena laget saknar några pusselbitar eller har mindre tid på sig
- » Lagen klipper ut mönster ur papper mot tid där medlemmarna i det ena laget måste använda sin svagare hand
- » Hitta på en egen oschyst tävling!

4. SYNSÄTT PÅ VÄRLDEN

VAD ÄR STEREOTYPER OCH FÖRDOMAR?

Stereotyper är generaliseringar och tillspetsade omdömen om människor och människogrupper. De kan riktas mot bland annat kultur, nationalitet, religion, språk och kön. Stereotyper kan vara positiva eller negativa, men de är alltid förenklingar och tar inte hänsyn till människornas mångfald.

Stereotyper kan leda till fördomar. Med fördomar avses sinnebilder och uppfattningar som vi skapat om människor eller saker innan vi lärt känna dem. Fördomar kan riktas mot till exempel en människogrupp, en kultur, ett land eller en världsdel.

Samhället skapar, upprätthåller och matar oss med stereotyper om marginaliserade eller avlägsna människogrupper. Utöver att lysa med sin frånvaro i den offentliga debatten, kan någon grupp uppleva att det är

svårt att delta i den. Faran är att vår uppfattning om världen grundar sig på alltför ensidiga källor.

Att skapa uppfattningar och sinnebilder på förhand är naturligt för människan och alla har sådana. Men man kan ändra på dem genom att bli medveten om dem, sätta ord på dem och ifrågasätta sina fördomar och stereotyper.

Stereotyper och fördomar kan bero på oavsiktlig okunskap eller avsiktlig stigmatisering där man skapar och upprätthåller en negativ bild av en viss grupp. Stereotyper och fördomar är skadliga då de leder till diskriminering och upprätthåller ojämlikhet mellan majoritets- och minoritetsgrupper. Man kan emellertid vidga och rasera attityder genom utbildning och kritiskt tänkande.

Rasifiering = Människor kopplas ihop med sådana stereotyper och fördomar knutna till en hudfärg och förmodad etnisk bakgrund som de inte själva identifierar sig med. En rasifierad människa bemöts på ett annat sätt än än vit. Rasifiering är en form av rasism.

Mikroaggression = Frågor, handlingar och kommentarer som upprätthåller rasistiska stereotyper. Genom att till exempel fråga en icke-vit människa varifrån hen kommer visar den som frågar samtidigt att hen tänker att personen till exempel på grund av sin hudfärg inte kan vara helt finländsk. Den som är föremål för mikroaggressioner kan uppleva att de ständiga frågorna och påminnelserna om olikheten är både kränkande och tunga att bemöta.

Tatu Blomqvist/Kyrkans Utlandshjälp

VEM KOMMER TILL TALS?

Fördomar uppstår vanligtvis genom majoritetsbefolkningen. Det är viktigt att uppmärksamma ur vems synvinkel man talar om saker och ting och vems röst som blir hörd i samhället och media. När man talar om unga, hör man då unga? När man talar om invandrare, hör man då invandrare? När man talar om romer, hör man då romer?

När man talar om människors möjligheter att påverka och bli sedda i samhället, talar man också om maktutövning och maktförhållanden. Om en grupp som har makten upprätthåller snäva uppfattningar om till exempel vissa människor, kan det vara svårt för en minoritet eller nertystad grupp att göra sin röst hörd och ändra dessa snäva uppfattningar. Det är också skäl att minnas att även om människor som tillhör globala syd inte är en kvantitativ minoritet i världen, får deras tankar på grund av ojämlika maktstrukturer sällan samma uppmärksamhet som de tankar som framförs av människor i stormakterna i globala nord.

Varje människa är en individ med egna särdrag! Trots det betraktar samhället många människor enbart som representanter för sina grupper.

Förenklande beskrivningar är skadliga för alla och ingen människa representerar endast en sak eller grupp.

BILDERNA PÅVERKAR VÅR VÄRLDSBILD

Bilderna vi ser i vår vardag förändrar vår uppfattning om människorna och livet på olika håll i världen. Om vi gång på gång ser ensidiga bilder av vilken som helst grupp, får vi bara en snäv uppfattning om livet i den gruppen. Vardagen, särskilt när det gäller människor som lever i globala syd, framställs ofta på bilder som enbart lidande. Bilder påverkar också hur vi ställer oss till de olika länderna i globala syd och människorna från dem.

Om vi ständigt utsätts för bilder som beskriver livet i länderna på det södra halvklotet som fattigdom och elände, är det lätt att börja tänka att det är den enda verkligheten i de områdena. Bilder som framhäver fattigdom och elände förstärker med andra ord stereotyperna och fördomarna och kan därmed leda till ökad rasism och diskriminering. Invånarna i till exempel afrikanska länder framställs ofta i västerländsk media som passiva lidande människor och biståndsmottagare. Få bilder visar de afrikanska ländernas mångfald eller de lokala människornas arbete för att förbättra levnadsförhållandena.

NÄR DU SER BILDER AV LÄNDER I GLOBALA SYD, FUNDERA PÅ FÖLJANDE FRÅGOR:

- » Vad förmedlar bilden? Varför har man valt en sådan bild? Vill man till exempel väcka en viss känsla med bilden?
- » Tillvaratas den fotograferade människans rättigheter – har hen gett lov att ta och använda bilden? Skulle en sådan bild användas om det handlade om Finland eller ett annat västerländskt land?

- » Titta på War Child Hollands video "Batman" och fundera på vad videons budskap är och hurdant bildmaterial som används i den: <https://www.youtube.com/watch?v=tDiwhtcVrbw>

War Child / Batman. Youtube.

OLIKA SYNSÄTT PÅ FATTIGDOMEN

» Fundera: Vilka tankar väcker ordet fattigdom hos dig?

FATTIGDOM

Offer – Fattiga människor är oskyldiga offer för tragiska omständigheter och de rika har moralisk skyldighet att hjälpa dem.

Utveckling – Fattigdom är brist på utveckling. Problemen avhjälps när de fattiga länderna hinner i kapp de rika länderna i utvecklingen.

Social rättighet – Fattigdomen är en orättvisa som beror på samhällsstrukturer. Förändring sker genom rättvis fördelning av välbefindandet.

Dålig förvaltning – Orsakerna till fattigdom är dålig förvaltning och korruption.

Vi är skyldiga – Situationen i fattiga länder har vållats av de rika länderna och kolonialismen. Globala nord ansvarar för att lösa problemet.

I samma båt – I en global värld är människor och länder i kontakt med varandra. Problemen i globala syd är hela världens problem.

Ovan nämnda synsätt på fattigdomen i världen har identifierats av **Mirjam Vossen**, som har studerat hur media skildrar fattigdomen i globala syd. I studien konstaterade man att synsätten offer, utveckling och dålig administration är de som förekommer oftast.

I media behandlas fattigdomen i regel ensidigt. Den beskrivs enbart som brist på pengar, inte som brist på möjligheter. Samhällsstrukturerens inverkan på fattigdomen uppmärksammas inte heller.

Fattigdomen har inte bara en förklaring, utan den beror ofta på flera samtidiga faktorer. Merparten av synsätten är inte entydigt rätt eller fel. Den allmänna uppfattningen att fattigdom är brist på utveckling är dock fel. Utveckling är inte lättfattligt och en värld som strävar efter ständig utveckling är inte hållbar med tanke på naturresurserna.

Sifferfakta om fattigdom och förmögenhet

- Uppemot hälften av världens människor lever på mindre än 6 euro om dagen
- 2017 var låginkomstgränsen för ett enpersonshushåll i Finland 1229 euro/mån. Genomsnittslönen i Nepal är ca 600 euro/mån.
- Världens rikaste procent äger 43 procent av världens förmögenhet

EXEMPEL PÅ STEREOTYPER

STEREOTYPER OM SAMER I FINLAND

Samerna är ett ursprungsfolk som finns i Norden och i Ryssland och vars traditionella bosättningsområde heter Sameland. Samernas status som ett ursprungsfolk är fastställt i Finlands grundlag men Finland har inte ratifierat ILO169-konventionen om ursprungsfolkens rättigheter. Genom tiderna har samerna utsatts för mängder av felaktiga uppfattningar och de har varit tvungna att kämpa för sina rättigheter. Det beror på att majoritetsbefolkningen har haft tolkningsföreträde över vad samerna är och inte är. Samernas egen röst har inte hörts eller beaktats.

Ännu i slutet av 1900-talet betraktade man samerna som en grupp som hade dragit sig undan det utvecklade samhället. Man försökte förfinska samerna till exempel i skolhem, där samiska barn skildes från sin familj och sin släkt. Barnen förbjöds även att tala sitt modersmål och utsattes för våld.

Idag har samerna inkluderats mer i samhällsutvecklingen men samer som deltar i den offentliga debatten och kräver sina rättigheter, betraktas fortfarande som besvärliga. Uppfattningarna om samiskhet och samisk kultur och historia är alltså jämt snäva och grundar sig på gamla stereotyper. Typiskt för dagens diskussion om samer är, att man gärna talar om ursprungsfolkets rättigheter,

Visste du att största delen av samerna bor utanför Sameland? I Finland bor var åttonde same i huvudstadsregionen.

men inte gör något i praktiken. Dessutom ställs samerna inför orimliga förväntningar att utbilda och upplysa majoritetsbefolkningen om samiskhet och att representera alla samer.

Tips:

Sameblod

Eatnameamet – Vår tysta kamp

Nyheter på samiska

Katkeamaton

OCKUPATIONEN AV IRAK I MEDIA

Irak har varit brännpunkten för flera konflikter under 2000-talet. År 2003 ockuperades landet av en USA-ledd koalition, varefter en omstörtande samhällsförändring utlöste ett inbördeskrig. På 2010-talet väckte terrororganisationen Isis rädsla och spred förstörelse framför allt i de norra delarna av Irak. Globala trender och konflikter inverkar särskilt på sköra och instabila stater såsom Irak.

Även om utvecklingen i Irak för tillfället är positiv i många avseenden, dominerar krigsbilder och -minnen alltjämt bland annat i resultaten av Google-sökningar och i krigsfilmer som utspelar sig i Irak. Sådana skildringar kan vara vilseledande, eftersom till exempel artiklar, bilder och populärkulturella produkter uttryckligen skildrar en terrororganisation men inte ett helt land eller ett folk. Också i nyheterna är det ofta krigsoperationerna eller politiken som behandlas. Mer sällan kommer det fram att vanliga irakier har både blivit offer för terrorgärningar och kämpat mot terrorismen.

Eftersom enbart ovanliga eller negativa händelser får uppmärksamhet i västerländsk media, glömmar man ofta att berätta om den vanliga människans vardag. Utöver kriserna ryms det också mycket gott och vackert i Iraks verklighet men oftast märker media det inte. Till exempel Iraks blomsterfestival och familjernas utflykter till nöjesparkerna kommer inte över nyhetströskeln i Finland. Om vi inte i media ser irakiernas fredliga och vanliga liv lika ofta som konflikterna, kan vi bli kvar med den

uppfattningen att landet är krigiskt och att dess invånare är våldsamma. Negativa och ensidiga skildringar kan påverka hur vi förhåller oss till världen och varandra.

När vi kritiskt granskar hur konflikter skildras, lär vi oss att bättre förstå medias och populärkulturens makt att skapa och upprätthålla sinnebilder. Även om dessa oundvikligen påverkar vår världsbild, är det viktigt att försöka se länderna i globala syd i all sin mångfald.

- » Gör en bildsökning med ordet "Irak". Hurdana bilder hittar du?

Fundera:

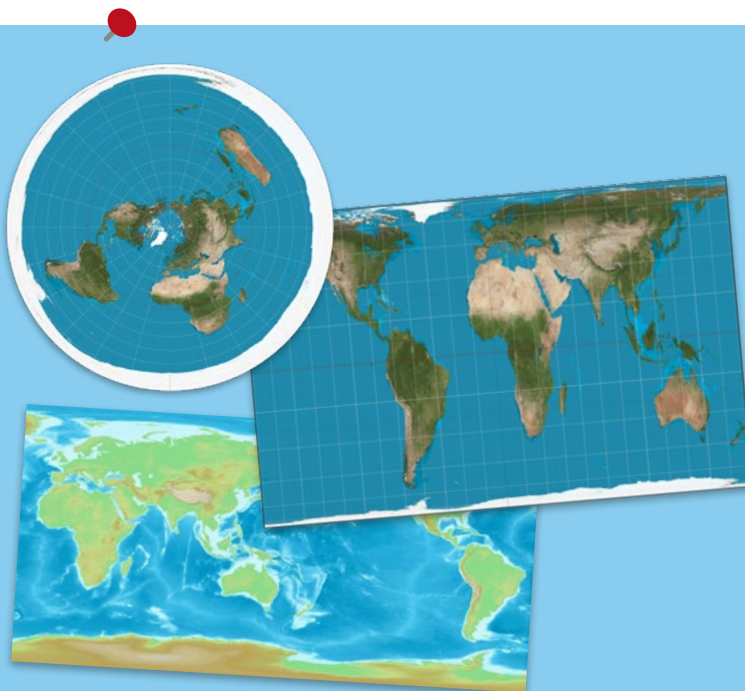
- » Har sättet på vilket Irak har framställts i media i Finland har påverkat hur flyktingar och asylsökande blivit och blir bemötta här?
- » Hur skulle vi kunna bredda vår uppfattning om de länder som vi nu får enbart krigsskildringar från?

ÖVNINGAR

VÄRLDSKARTAN

- » Rita en världskarta på fem minuter utan att titta på modellen.
- » Vad ritade du? Vad kom inte med?
- » Se på olika versioner av världskartan. Vilka skillnader upptäcker du?

Världskartan är i regel en s.k. Mercators projektion, där de europeiska länderna ligger mitt på kartan och verkar större än vad de egentligen är. Länderna i globala syd ser däremot mindre ut på kartan än vad de är i verkligheten.

TANKAR KRING EN BILD

- » Titta på teckningen av ett känt fotografi (Afghan Girl) eller leta reda på originalfotot på nätet. Läs berättelsen här nedan om hur bilden kom till.
 - Finns det något problematiskt i berättelsen? Vad?
 - Ur vems synvinkel återges händelserna?

En manlig fotograf i ett flyktingläger fotograferade unga **Sharbat Gula** utan tillstånd av barnet själv eller hennes föräldrar. Flickan ville inte bli fotograferad. Sharbat Gula berättade senare att hon var arg och rädd när bilden togs. När bilden publicerades sades flickans blick återspegla fruktan för kriget. När hon blivit vuxen berättade att hon bara varit rädd för den främmande mannen, som tvingade henne att vara med på fotot. Hon fick veta om fotots enorma popularitet först 17 år efter att det publicerades. Fotografen förtjänade pengar och skapade en framgångsrik karriär med hjälp av bilden men Sharbat Gula fick inget för den.

TANKAR KRING EN BILD

- » Titta på fotografierna från Uganda. Hurdan bild ger de av livet i Uganda?

Dimission
i en yrkesskola.

Flyktningbosättnings-
området Bidibidi.

Tatu Blomqvist / KUH

5. UTVECKLING

Visste du att också Finland tagit emot hjälp till exempel i slutet på 40-talet och i början på 50-talet då finländska barn fick hjälp av Unicef?

VAD BESTÅR UTVECKLINGSSAMARBETET AV?

Målet med utvecklingssamarbete är att förbättra levnadsförhållandena i de fattigaste länderna och främja de mänskliga rättigheterna. Både individer och samhällen gagnas av ett utvecklingssamarbete som stater, organisationer och enskilda medborgare deltar i. Utvecklingssamarbete är transparent, dvs. dess funktion och effekter följs upp noga. I utvecklingssamarbetet fokuserar man på bestämda teman, såsom fred, jämlikhet och utbildning. Utvecklingssamarbete mellan stater siktar ofta på politisk och strukturell förändring, medan organisationers arbete sker mer på gräsrotsnivå.

Utvecklingssamarbetets historia har formats av de historiska relationerna mellan globala nord och syd. De grundar sig på politiska konflikter, kolonialismen och missionsarbetet, vilket Finland

inledde i utlandet redan på 1800-talet.

Utvecklingssamarbete kallades förut för utvecklingsbistånd. Begreppen visar hur olika man sett på arbetet då och nu. Förut handlade det om hjälp som erbjöds uppifrån neråt. Man beaktade inte alltid de verkliga behoven bland människorna vilka man hjälpte. Idag verkar man mera i samarbete och samförstånd som jämlika partner. En nyckelposition i utvecklingssamarbetet har med all rätt de lokala arbetstagarna, som har särskilda kunskaper om omständigheterna och behoven i området.

Behovet av väl genomfört utvecklingssamarbete är stort. Länder som gynnats av kolonialismen har också skyldighet att hjälpa och dela med sig av sitt. På följande sida har vi sammanställt sådant man åstadkommit genom utvecklingssamarbete.

VAD ÅSTADKOMMER UTVECKLINGSSAMARBETET?

Kvinnornas
spargrupp
i Rwamwanja
i Uganda.

Patrick Meinhardt/KUH

Elever i Mengo
Primary School.

Hugh Rutherford/KUH

Yrkesutbildning
för flyktingar.

Det internationella utvecklingssamarbetet har stöttat världens fattigaste länder inom många områden. Framstegen har varit till exempel att **den extrema fattigdomen*** har halverats och barndödligheten mer än halverats. Man har även lyckats minska mängden hivsmitta och dödlighet som orsakas av graviditets- och förlossningskomplikationer. Tack vare utvecklingssamarbetet har ännu fler barn kunnat gå i skolan och könsskillnaderna har utjämnats inom grundutbildningen. Människor har dessutom fått stöd under pågående konflikter till exempel i Syrien.

Finlands utvecklingssamarbete har bland annat förbättrat livsmedelstryggheten och ökat tillgången till vatten, preventionsmedel och förnybar energi i fattiga länder. Dessutom har man främjat utbildning, arbetat för att stävja klimatförändringen och försvarat deras rättigheter som har särskilda behov på grund av någon funktionsvariation.

Kyrkans Utlandshjälp har arbetat särskilt med utbildning, utkomst, fred och kvinnors företagande samt satsat på tillgången till utbildning i katastrofområden.

*Att leva på mindre än 2 euro om dagen.

DEN VITA FRÄLSAREN

Vad är det frågan om?

The White Savior complex är ett fenomen där välmenande vita människor ser det som sin skyldighet att rädda icke-vita människor från ett förmodat elände, men ofta åstadkommer mer skada än nytta. Fenomenet kan bero på dåligt samvete över historiska händelser såsom kolonialismen, men också på tankar om sin egen överlägsenhet och expertis. De vita frälsarna vill vara berättelsen hjältar utan att erkänna det hårda arbete som människorna i länderna i globala syd själva utför. De saknar ofta även insikter i vad som verkligen behövs och vilka de verkliga omständigheterna är. Fenomenet med den vita frälsaren kan därmed vara både ineffektivt och farligt.

Hur tar sig fenomenet i uttryck?

Fenomenet med den vita frälsaren syns även i till exempel i Hollywood-filmer och i biståndsarbetets galor och kampanjer, där vita kändisar på film förfasar sig över levnadsförhållandena i globala syd. Det förekommer också att man romantiserar fattigdomen till exempel genom att beskriva människorna i globala syd som ”fattiga men lyckliga”. Båda förhållningssätten är problematiska på sitt sätt. Den vita frälsaren-inställningen kan leda till skadlig verksamhet och romantiseringen av fattigdomen kan leda till att man inte gör något för att rätta till situationen.

På vilket sätt är fenomenet skadligt?

Problemet består inte av den vita hyn eller hjälpsviljan. Problemet är med vilka motiv man hjälper och vilka slutresultat de kan leda till. Att alltid framställa vita människor som hjälpare och icke-vita som de som behöver räddas, formar vårt sätt att betrakta och bemöta människor. Fenomenet med den vita frälsaren är inte ett problem enbart ”någonstans där borta” utan det påverkar människorelationerna överallt. En person som blivit rasifierad i och med fenomenet, kan måhända betraktas enbart som någon som behöver de vitas hjälp vilket innebär att hans egen röst inte hörsammass. Fenomenet med den vita frälsaren påverkar därmed vardagens människomöten och rasismen också i Finland.

Finns det alternativ?

Den vita frälsningen och romantiseringen eller accepterandet av fattigdomen är inte de enda sätten att förhålla sig till globala syd. Vi kan välja att utmana hur makten är fördelad och de sätt på vilka samhällen i globala syd och rasifierade människor framställs till exempel i media. Dessutom är det viktigt att på lokal och global nivå stödja sådan politik som strävar efter att främja jämlikhet globalt.

Lästips:

Instagramkontot NoWhiteSaviours
Mari Manninen: Hyvät aikeet

EXEMPEL:

Den vita frälsaren-fenomenet syns också inom turismen till exempel i hur vanligt det är med volontärturism. Även om volontärverksamheten kan vara hållbar och nyttig, åker man ofta på korta volontärbeten utan kunskaper eller färdigheter som man skulle ha verklig nytta av. Det utmynnar i att man stärker de skadliga maktstrukturerna. Den vita frälsarens budskap delas ofta i sociala medier på det sättet att man publicerar bilder som visar en stereotypisk maktstruktur mellan den som hjälper och den som tar emot hjälpen.

I bästa fall gör sådan volontärturism ingen nytta och i värsta fall är den till och med skadlig för dem som volontären försökt hjälpa. Särskilt skadliga exempel finner man till exempel i barnhemmen i globala syd, där avgiftsbelagd volontärturism gjort barnhemmen till en affärsverksamhet som är skadlig för barnen.

ÖVNINGAR

EN VIT FRÄLSARES KÄNNETECKEN?

- » Hur känner du igen en vit frälsare i media? Nämn några vanliga kännetecken.

BILDUPPGIFT

Extremiströrelsen talibanerna anföll Afghanistan på nytt 2021. Efter anfallet publicerade Försvarsmakten flera bilder där finländska soldater hjälper lokala barn.

- » Gör en bildsökning med "Puolustusvoimat Afghanistan 2021" och diskutera:
 - Hurdana känslor och tankar väcker bilderna hos dig?
 - Hurdan bild ger de av krisen? Och av armén?
 - Ser man Vit frälsare-fenomenet på bilderna?

DISKUSSION:

- » Skulle du åka till länder på det södra halvklotet om du inte fick fotografera lokalbefolkningen?
- » Varför fotograferar turister fattiga barn?
- » Skulle man kunna komma till Finland från utlandet för att hjälpa fattiga barn på samma sätt som man åker utomlands från Finland för att hjälpa? Varför, varför inte?

MOTKAMPANJ

Barnen i Finland lider av kylan och mörkret. De är tysta och allvarliga och många lider av frusna vrister. De har inga vantar och om vintrarna ser de inte solen på flera månader.

Kom med och rädda de finländska barnen! Du behöver inga särskilda kunskaper, endast ett stort hjärta och viljan att hjälpa! Sök nu till vårt volontärprogram på vår webbsida.

Hälsningar
**STIFTELSEN
RÄDDA DE FINLÄNDSKA
BARNEN NU**

- » Vilka tankar väcker annonsen hos dig?
- » Se dessutom SAIH Norways kampanj Radi-aid, där strukturen hjälpare och hjälpmottagare har vänts upp och ner. Youtube: Africa for Norway
- » Hitta själva på en egen motkampanj där målet för hjälpen inte är ett land i globala syd, utan ett land i Europa.

6. ATT PÅVERKA

ATT PÅVERKA GLOBALA FRÅGOR – SAMLADE TIPS

Stora globala frågor verkar ofta svåra och komplicerade och därför kan det lätt kännas att man inte kan göra något åt problemen. Det är dock inte sant, för vi kan alla göra något för en bättre värld. Och ju oftare en människa gör något, desto troligare får man till stånd en förändring.

Genom till exempel tipsen nedan kommer du i gång med att påverka globala frågor. Med dessa fem tips kan du identifiera ett problem och utveckla sätt för att ta itu med det.

PROBLEM Vad är problemet som du vill ta itu med?

MÅLSÄTTNING Vad vill du ska förändras och hur?

MOTTAGARE Vilka skulle kunna åstadkomma den förändring som behövs? Vem behöver man påverka? Vilka är de centrala beslutsfattarna i just den här frågan?

VERKSAMHET Vad skulle du kunna göra rent konkret och med vilken tidtabell?

ARBETSFÖRDELNING OCH SAMARBETE Samla ihop ett gäng! Kom överens om vem som ska göra vad. Hurdant samarbete kan man göra till exempel med andra organisationer eller aktiva?

VAD KAN DU GÖRA?

- » Gå med i en organisation
- » Samla namn till en vädjan
- » Skriv under ett medborgarinitiativ
- » Delta i en demonstration
- » Skriv brev till en beslutsfattare
- » Träffa beslutsfattare (t.ex. en rektor, en ledamot i kommunfullmäktige, en minister)
- » Anordna kampanjer i sociala medier – tagga en minister eller starta en hashtag i somekanaler
- » Sprid informationen till din närmaste krets och/eller i sociala medier
- » Ordna ett jippo

"Tivla aldrig på att en liten grupp omtänksamma och engagerade medborgare kan förändra världen; det är i själva verket det enda som har gjort det"
Kulturanthropolog
Margaret Mead

NIVÅER AV PÅVERKAN

7. TILL SIST: DET VIKTIGASTE ÄR ATT VARA ÖPPEN FÖR DET NYA

I den här handboken har vi sett på världen ur olika synvinklar och försökt utmana rådande tankar i samhället om livet i världen. Slutligen vill vi unga som sammanställt materialet betona att ingen av oss vet eller ens kan veta allt om allt. Vi lever i en komplicerad värld som är i ständig förändring.

Det är viktigt att medge att fel kan inträffa och ibland händer det att vi sårar människor i vår omgivning utan avsikt. Genom våra felsteg kan vi lära oss mer om oss själva och om världen. När vi betraktar oss själva och andra med mildhet, är beredda att medge vår misstag och lära av dem och granskar våra tankar kritiskt, kan vi göra världen till en bättre och rättvisare plats för alla.

- Var medveten om att du inte vet allt och att din åsikt inte nödvändigtvis är den enda rätta sanningen.
- Lyssna på och respektera människorna omkring dig.
- Var redo att lära dig och erkänna dina fel.
- Sätt dig in i en annan människas situation.
- Var barmhärtig mot dig själv och andra.
- Försök reda ut saker och ting själv och våga fråga.
- Påverka och uppmuntra människor i din omgivning att verka för en bättre värld.

CHANGEMAKER

Changemaker är ett nätverk för unga och unga vuxna. Det är anslutet till Kyrkans Utlandshjälp och det arbetar för global rättvisa. All vår verksamhet planeras och genomförs av unga. Vi driver kampanjer och annan påverkansverksamhet, med vilka vi ingriper i strukturer som orsakar orättvisa. Vi för fram synvinklar från globala syd och från människor i utsatt ställning och vi visar på Finlands roll när det gäller att lösa globala problem.

De senaste åren har vi drivit kampanjer bland annat för finansieringen av utvecklingssamarbetet och för lagen om företagsansvar samt mot nättrakasserier som unga aktivister utsätts för. Påverkansarbetet har riktats till politiker, enskilda

individer, företag, kyrkan och andra samhällsaktörer vilkas beslut påverkar vår gemensamma värld.

Kärnan i vårt nätverks verksamhet är frivillighet och de ungas delaktighet. För att inspirera fler unga att gå med i påverkansverksamheten, ordnar vi utbildningar om utvecklingsfrågor och om sätten att påverka, veckoslutsläger, besöker skolor och församlingar samt publicerar vår egen tidning och podcast Globalisti. Vi verkar såväl nationellt som lokalt.

Gå med i Changemakers verksamhet för att bygga en bättre värld! Bli medlem på vår webbsida, följ oss i sociala medier och delta i evenemang eller arbetsgrupper!

CENTRALA BEGREPP

Fördom Med fördomar menas sinnebilder och uppfattningar som vi skapar om människor eller saker innan vi lär känna dem. Fördomar kan riktas mot till exempel en människogrupp, en kultur eller ett område. Se också: *stereotyp*.

Utbildning om globala frågor är verksamhet, information och färdigheter som riktas till alla människor och med vilka man försöker bredda människors förståelse av världen. Syftet med utbildningen är att särskilt lyfta fram samhällsstrukturer och globala beroende- och maktrelationer.

Globala syd Områden i världen med låg inkomstnivå och mer utbredd fattigdom än i globala nord. Globala syd begränsas inte bara till geografiska lägen, även om det huvudsakligen ligger på det södra halvklotet. Största delen av världens befolkning bor i globala syd. Globala syd kan därför även benämnas majoritetsvärlden.

Globala nord Världens rika områden med hög inkomst- och välfärdsnivå. Globala nord begränsas inte bara till geografiska lägen, även om det huvudsakligen ligger på det norra halvklotet. Välfärden i länderna i globala nord har genom historien byggts upp på naturresurser från och utnyttjande av globala syd. Globala nord kan även benämnas minoritetsvärlden.

Utvecklingssamarbete Utvecklingssamarbete är verksamhet med vilken man försöker förbättra levnadsförhållandena för dem som är mest utsatta i världen. Målet med utvecklingssamarbetet är att trygga människors utkomst och levnad i ett rättvisare samhälle. Utvecklingssamarbetet sker i samarbete med lokala människor och organisationer.

Mikroaggression Mikroaggressioner är frågor, handlingar och kommentarer som upprätthåller rasistiska stereotyper. Mikroaggressioner kan vara avsiktliga eller oavsiktliga och de som uttrycker dem uppfattar dem ofta som harmlösa. Mikroaggressioner kan till exempel vara frågor om hemlandet eller språkkunskaper till en människa som på grund av sitt utseende tillhör en minoritet. På grund av mikroaggressioner kan en människa som tillhör en synlig minoritet uppleva utanförskap och känna sig belastad.

Rasism Rasism innebär att man diskriminerar eller underkuvar en människogrupp på grund av hudfärg, språk, nationalitet, kultur eller annan egenskap som den har. Rasism kan ta sig i uttryck i en persons handlingar och i fördomar eller i samhällsstrukturer där människogrupper placeras i en ojämlik ställning. Kopplingen mellan rasism och makt är stark.

Rasifiering Vid rasifiering sammankopplas en människa med sådana stereotyper och fördomar om hudfärg och förmodad etnisk bakgrund, som hen ofta inte känner igen sig i. En rasifierad människa behandlas annorlunda än en vit människa. Rasifiering upprätthåller rasism.

Stereotyp Stereotyper är generaliseringar och tillspetsade uppfattningar om människor och människogrupper. De kan riktas mot bland annat kulturer, nationaliteter, religioner, språk och kön. Stereotyper kan vara positiva eller negativa, men de är alltid förenklingar och tar inte hänsyn till människornas mångfald. Se också: fördom.

Jippo Ett jippo är aktions-delen i en påverkans-kampanj. I ett jippo lyfter man på ett synligt sätt fram vad man vill påverka med kampanjen. Ett jippo kan vara till exempel en gatuperformance, en utmaning i sociala medier eller ett evenemang. I en engelskspråkig kontext kan man använda termen action om ett jippo.

Påverkan Genom att påverka försöker man få till stånd en förändring i samhället. Man kan påverka på flera olika sätt, som genom att ordna en kampanj, delta i en organisations verksamhet eller sprida information i sociala medier eller i sin närmaste krets. Varje människa kan påverka på något sätt.

The White Savior complex Den vita frälsaren är en privilegierad och i regel vit människa som upplever det som sin skyldighet att hjälpa utsatta icke-vita människor. Fenomenet beror på snedvridna uppfattningar om människors behov och på ensidigt bildmaterial i vilket eländet framhävs. Den vita frälsarens hjälparbete tjänar ofta mer själva frälsaren och kan till och med vara skadlig för dem som blir hjälpta. Den vita frälsaren-fenomenet upprätthåller rasistiska stereotyper.

Samhällsstrukturer Strukturer är tankar, system och handlingsätt i samhället och i världen som är relativt beständiga till sin natur. Bakom strukturerna står alltid människor om än det är svårt för en enskild människa att ändra dem. Strukturerna är orättvisa om de placerar människor i en ojämlik ställning.

Extrem fattigdom Världsbanken har definierat gränsen för extrem fattigdom. Den som har mindre än 1,90 dollar (ca 2 euro) om dagen att leva på, är extremt fattig. Då kan man inte få sina grundläggande behov uppfyllda. Extrem fattigdom är vanligast i globala syd. År 2020 levde uppskattningsvis 689 miljoner människor i extrem fattigdom. Att fastställa gränser för fattigdomen har även kritiserats, eftersom ett liv ovanför den officiella fattigdomsgränsen inte nödvändigtvis innebär en levnadsstandard som är tillräcklig för att uppfylla de grundläggande behoven.

KÄLLOR OCH ANVÄNDBARA MATERIAL

Utbildning i globala frågor

Fingo 2018. Kehitysmaat, kehittyvät maat, kolmas maailma, globaali etelä – miten puhua maailman enemmistöstä?

<https://fingo.fi/ajankohtaista/yleinen-fi/kehitysmaat-kehittyvat-maat-kolmas-maailma-globaali-etela-miten-puhua-maailman-enemmistosta/>

Globaalikasvatus.fi/sv/ Mikä globaalikasvatus? <https://www.globaalikasvatus.fi/mika-globaalikasvatus>

Niittymäki Hanna, Fingo 2021. Etelän ääni globaalikasvatuksessa. <https://fingo.fi/julkaisut/etelan-aani-globaalikasvatuksessa/>

Globaalikasvatuksen valikkoryhmä: Oppimateriaalit ajan tasalle! Kohti aktiivista maailmankansalaisuutta

<https://www.globaalikasvatus.fi/sites/default/files/oppimateriaalit-ajan-tasalle-muistilista.pdf>

Center for Global Education Vanessa Andreotti, 2006. Soft versus Critical Global Citizenship Education.

<https://www.developmenteducationreview.com/issue/issue-3/soft-versus-critical-global-citizenship-education>

Samhällsstrukturer och orättvisa

Maailma.net 2021. Kääntävytkö rikkaat maat rokotepatenteista luopumisen kannalle? – Yhdysvallat ilmoitti kannattavansa patenttivapautusta, nyt EU:ita vaaditaan samaa. <https://www.maailma.net/uutiset/kaantyvtko-rikkaat-maat-rokotepatenteista-luopumisen-kannalle-yhdysvallat-ilmoitti>

Lääkärilehti.fi 2021. Rokotteita ei riitä Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan.

<https://www.laakarilehti.fi/ajassa/ajankohtaista/rokotteita-ei-riita-saharan-etelapuoliseen-afrikkaan/>

EOS 2020. Global North Is Responsible for 92% of Excess Emissions.

<https://eos.org/articles/global-north-is-responsible-for-92-of-excess-emissions>

DW 2019. The global injustice of the climate crisis.

<https://www.dw.com/en/the-global-injustice-of-the-climate-crisis-food-insecurity-carbon-emissions-nutrients-a-49966854/a-49966854>

Christian Aid 2019. Hunger Strike: The climate and food vulnerability index.

<https://www.christianaid.org.uk/sites/default/files/2019-07/Hunger-strike-climate-and-food-vulnerability-index.pdf>

WWF, Ylikulutus. <https://wwf.fi/uhat/ylikulutus/>

If The World Were 100 People | GOOD Data <https://youtu.be/QFrqTFRy-LU>

Kolonialism

Vetenskapstermbanken: kolonialism. <https://tieteentermipankki.fi/wiki/Historia:kolonialismi>

Yle 2021. Alemmuuskompleksi oli syy, miksi suomalaiset syrjivät Petsamon saamelaisia kuin siirtomaaherrat, sanovat tutkijat

– ”Kolonialismi tulisi nähdä osana Suomen historiaa”. <https://yle.fi/uutiset/3-11864702>

Yle 2020 Toimittajalta: Suomellakin on siirtomaahistoriansa, emmekä siksi voi seurata keskustelua ulkopuolisina.

<https://yle.fi/uutiset/3-11433373>

Stereotyper, fördomar och representationer

Dagsverket 2020. Maailman äänet: opas mediakasvatukselliseen globaalikasvatukseen.

https://www.taksvarkki.fi/tv/wp-content/uploads/2020/12/Maailmanaanet_2020.pdf

Mannerheims barnskyddsförbund. Stereotypiat ja ennakoluulot.

<https://www.mll.fi/tehtavat/stereotypiat-ja-ennakoluulot-rasismi-ja-vihapuhe/>

The Wire 2019. You'll Never See the Iconic Photo of the 'Afghan Girl' the Same Way Again.

<https://thewire.in/media/afghan-girl-steve-mccurry-national-geographic>

Saamelaisneuvosto 2021

<https://www.saamicouncil.net/news-archive/saamelaisneuvosto-suomen-on-korjattava-ihmisoikeusloukkaukset-ja-ratifioitava-ilo-169-sopimus>

Yle 2017 <https://yle.fi/uutiset/3-9579558>

Jämlikhet och diskriminering

Finlands FN-förbund. Vammaisten oikeudet. <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/ihmisoikeudet/vammaisten-oikeudet>

THL Ordlista. <https://thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo/sukupuoli/tasa-arvosanasto>

Diskrimineringsombudsmannen. Rasism. <https://syrijinta.fi/rasismi>

Koskela Minja, Kalevi Sorsas stiftelse 2018. Mikä ihmehen intersektionaalinen feminismi?
<https://sorsafoundation.fi/mika-ihmeen-intersektionaalinen-feminismi/>

Fattigdomen

Vossen Mirjam & Schulpen Lau 2018. Media frames and public perceptions of global poverty in the UK: Is there a link?
https://www.researchgate.net/publication/326617889_Media_frames_and_public_perceptions_of_global_poverty_in_the_UK_Is_there_a_link

WorldBank. Poverty. <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty>

Inequality. Global inequality. <https://inequality.org/facts/global-inequality/>

Oxfam. 5 shocking facts about extreme global inequality and how to even it up.
<https://www.oxfam.org/en/5-shocking-facts-about-extreme-global-inequality-and-how-even-it>

Statistikcentralen. Inkomstfördelingsstatistik 2017 https://www.stat.fi/til/tjt/2017/01/tjt_2017_01_2019-03-01_tie_001_fi.html

Utvecklingssamarbetet

Fingo. Kehitysyhteistyön tulokset. <https://fingo.fi/vaikuttaminen/kehityspoliittika/kehitysyhteistyön-tulokset/>

Utrikesministeriet. Suomen kehityspoliittikan tavoitteet ja periaatteet. <https://um.fi/suomen-kehityspoliittikan-tavoitteet-ja-periaatteet>

Kyrkans Utlandshjälp. Utvecklingssamarbetet. <https://www.kirkonulkokomaanapu.fi/mita-teemme/kehitysyhteistyö/>

Martta Kaskinen, 2018. Just Fundraising? : Finnish NGO campaign imaginaries of women and girls in the Global South.
<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/277709>

Agenda 2030 https://kestavakehitys.fi/documents/2167391/2186383/Agenda2030_ep%C3%A4virallinen+suomennos.pdf/707fe444-6540-49d6-86a3-fd6bee1cf345/Agenda2030_ep%C3%A4virallinen+suomennos.pdf

The White Savior complex

Voima 2021. Media näyttää valkoisen näkökulman maailmasta ja kehitysyhteistyöstä paistaa valkoisen pelastajan syndrooma.
<https://voima.fi/artikkeli/2021/media-nayttaa-valkoisen-nakokulman-maailmasta-ja-kehitysyhteistyosta-paistaa-valkoisen-pelastajan-syndrooma/>

Antroblogi Martta Kaskinen, 2020. Hyväntekijyyt ja kolonialismin taakka. <https://antroblogi.fi/2020/02/white-savior-kolonialismin-taakka/>

UnicefElisa Rimaila, 2017. Vaaralliset vapaaehtoisturistit. <https://www.unicef.fi/blogi/vaaralliset-vapaaehtoisturistit/>

Ulkoministeriö Otto Härö, 2018. Vapaaehtoistyö Nepalilasten kodeissa – kuka hyötyy, kuka ei?
<https://blogit.ulkoministerio.fi/nepal/vapaaehtoistyö-nepalin-lastenkodeissa-kuka-hyoty-tyy-kuka-ei/>

Mari Manninen, 2020. Hyvät aiheet.

Ujuni Ahmedin vieraana -podcast: Miksi on ongelmallista lähettää valkoinen julkis ihmettelemään Afrikan köyhiä? <https://www.supla.fi/audio/3951173>

Joutsijoki Anna, 2015. "Some of them come to see how the Africans are" : Children's perspective on international volunteering in children's homes in Kenya. <https://www.theseus.fi/handle/10024/100559>

Materialarbetsgrupp:

Sini Al-Fraidawi, Anne Heikkinen, Laia Herlevi,
 Anna Joutsijoki, Sanna Maunu, Saana Niemi,
 Petteri Näreikkö

Materialarbetsgruppen samordnades av:

Helmi Saksholm

Tack även till:

Matias Uusisilta, Martta Kaskinen, Marjo Leiviskä

Layout och illustrationer:

Otto Koivunen

Svensk översättning:

LBS Scandinavia Oy & Kaj-Mikael Wredlund

changemakerfin

ChangemakerFin

Changemaker Finland

changemaker.fi/sv/

CHANGEMAKER

Kyrkans
Utlandshjälp

